

VEVAS
Numedalstunet
3628 VEGGLI

Saksbehandler, innvalgstelefon
Torbjørn Raugstad, 32 26 68 10

Tilbakemelding på egenkontrollrapport for Vegglifjell og Svartli avløpsanlegg – Rollag kommune

Vegglifjell Vann- og Avløpsselskap AS har avvik fra krav i tillatelsen i rapporteringsåret 2025. Dette skyldes at det ikke tas akkrediterte prøver av avløpsvannet ved Vegglifjell avløpsrenseanlegg, samt at selskapet ikke har levert rapport med vurdering av resultater fra resipientovervåking.

Videre er selskapet også i brudd med forurensningsforskriften § 14-4, da Svartli avløpsrenseanlegg mangler tillatelse etter kapittel 14.

Statsforvalteren vil sende et eget brev til Rollag kommune og be om avklaring på hvilken tettbebyggelse som Svartli avløpsrenseanlegg tilhører, og om tettbebyggelsen er regulert etter kapittel 13 eller 14 i forurensningsforskriften.

Vi tar egenkontrollrapportene og årsrapporten til etterretning.

Selskapet skal betale et gebyr på 10 600 kroner for vårt arbeid med egenkontrollrapportene. Miljødirektoratet vil ettersende faktura.

Rapporteringsskjema for 2026 vil være tilgjengelig for utfylling via Altinn fra februar 2027.

Vi viser til egenkontrollrapport og årsrapport for Vegglifjell avløpsrenseanlegg med tilhørende avløpsnett, og egenkontrollrapport for Svartli avløpsrenseanlegg med tilhørende avløpsnett.

Avløpsnettet til Vegglifjell avløpsrenseanlegg

Vegglifjell Vann- og Avløpsselskap AS har for 2025 rapportert at avløpsnettet til Vegglifjell avløpsrenseanlegg har fem installerte nødoverløp og ingen installerte regnvannsoverløp i fellessystem. Dette er samme antall som ble rapportert for 2024. Dere har videre rapportert at det ikke har vært overløp på avløpsnettet i 2025.

Vi registrerer at overløpene på avløpsnettet ikke er lagt inn i Altinn, men at selskapet har lagt ved et

Excel-ark der dere har listet opp overløpene. Vi ber om at overløpene legges direkte inn i Altinn til neste år.

Det er rapportert at er 676 fritidsboliger tilknyttet avløpsnettets i 2025. Dette er en økning fra 2024, da dere rapporterte at 673 fritidsboliger var tilknyttet avløpsnettets. I skjemaet for årsrapportering oppgir dere at det har blitt koblet på tre nye abonnenter i løpet av rapporteringsåret.

I tillatelsens punkt 3.1.5 har Vegglifjell Vann- og Avløpsselskap AS krav til dokumentasjon av virkningsgrad for avløpsnettets, samt at utslipp på grunn av feil på avløpsnettets, stans i pumpestasjoner og liknende ikke skal redusere virkningsgraden i avløpsnettets med mer enn 3 %. Videre er det krav i tillatelsens punkt 3.1.4 om at den samlede mengden utslipp via driftsoverløp over året ikke skal være over 2 %.

I skjemaet for årsrapportering opplyser selskapet om at avløpsnettets virkningsgrad i 2025 er beregnet til 100 %. Den samlede mengden utslipp via driftsoverløp er 0 %, da det ikke har vært overløp på avløpsnettets i rapporteringsåret.

I årets rapporteringsskjema har Statsforvalteren inkludert spørsmål om beregnet/estimert virkningsgrad og vannmengde sluppet ut via driftsoverløp. Det finnes per i dag ingen standard metode for å beregne virkningsgrad. Vi bruker derfor årets rapportering til å samle inn data for å få bedre oversikt over omfanget av overløpsutslipp og lekkasjer, samt vurdere om kommunene kan beregne virkningsgrad på en nyttig måte. Kravet til andel driftsoverløp skal bidra til å redusere bruk av overløp og stimulere til oppgradering av ledningsnettets. I første omgang brukes også rapporteringen til å kartlegge hvor stor del av overløpene som er driftsoverløp i regionen.

Siden dette er en innledende kartlegging, vil det ikke bli gitt avvik for eventuelle brudd på kravene i årets tilbakemelding. Det kan imidlertid bli aktuelt med strengere oppfølging i neste års rapportering.

Vegglifjell avløpsrenseanlegg

Det er for 2025 rapportert at Vegglifjell avløpsrenseanlegg har mottatt og behandlet 15 927 m³ avløpsvann og at det ikke har vært overløp på avløpsrenseanlegget. Det var heller ikke overløp på avløpsrenseanlegget i 2024.

Dere har rapportert at anleggets dimensjonerende kapasitet er 6 000 pe (BOF₅). Dere oppgir at maksukebelastningen i 2025 er 881 pe (BOF₅).

Vegglifjell avløpsrenseanlegg har en gjennomsnittlig renseeffekt for fosfor på 91,63 % i 2025 og klarer dermed fosforrensekravet i tillatelsen på 90 %. Avløpsrenseanlegget overholder også sekundærrensekravet for organisk stoff i rapporteringsåret.

Det er ikke tatt akkrediterte prøver av avløpsvannet ved Vegglifjell avløpsrenseanlegg i 2025. Dette er et avvik fra tillatelsens punkt 8.1. Dere opplyser i skjema for årsrapportering om at det i 2025 ble ferdigstilt et tilbygg for akkreditert prøvetaking, og at det arbeides videre med ombygging før å imøtekomme kravet.

Vi påpeker at dersom Vegglifjell Vann- og Avløpsselskap AS ennå ikke har fått på plass akkreditert prøvetaking, må selskapet søke om en endring av fristen i tillatelsen. Kravet om at det skal tas akkrediterte prøver ved Vegglifjell avløpsrenseanlegg gjelder fra og med 01.01.2025, jf. tillatelsens punkt 8.1.

Svartli avløpsrenseanlegg

I søknad datert 17.02.2022 søkte Veggli fjell Vann- og Avløpsselskap om ny utslippstillatelse for Nordre Veggli fjell tettbebyggelse i Rollag kommune. Det ble opplyst i søknaden om at det ligger to avløpsrenseanlegg med utslipp > 50 pe (BOF₅) innenfor tettbebyggelsen: Veggli fjell avløpsrenseanlegg og Svartli avløpsrenseanlegg. Basert på denne informasjonen, samt informasjon gitt i dialogmøte 12.10.2022, overtok Statsforvalteren forurensningsmyndigheten for begge avløpsrenseanleggene.

I brev av 30.05.2023 mottok Statsforvalteren revidert søknad om ny utslippstillatelse for Nordre Veggli fjell tettbebyggelse. I søknaden opplyses det om at Svartli avløpsrenseanlegg ikke tilhører Nordre Veggli fjell tettbebyggelse, men at anlegget tilhører en egen kapittel 13-tettbebyggelse kalt Svartli tettbebyggelse. Dette er motstridende med opplysningene i den opprinnelige søknaden om at Svartli tettbebyggelse tilhører Nordre Veggli fjell tettbebyggelse.

I tilbakemelding på egenkontrollrapport for 2023 og 2024 ba vi om en avklaring fra Rollag kommune på om Svartli tettbebyggelse er en egen kapittel 13-tettbebyggelse, eller om tettbebyggelsen er en del av samme tettbebyggelse som Nordre Veggli fjell. Statsforvalteren har ikke mottatt noen tilbakemelding fra Rollag kommune på dette per dags dato. Vi legger derfor til grunn at anlegget er regulert etter kapittel 14 frem til dette er endelig avklart. Veggli fjell Vann- og Avløpsselskap AS er derfor per dags dato i brudd med kravet om tillatelse i forurensningsforskriften § 14-4, da Svartli avløpsrenseanlegg ikke har tillatelse etter kapittel 14.

Statsforvalteren vil sende et eget brev til Rollag kommune og be om avklaring på hvilken tettbebyggelse som Svartli avløpsrenseanlegg tilhører, og om tettbebyggelsen er regulert etter kapittel 13 eller 14 i forurensningsforskriften.

Resipientovervåking

I tillatelsens punkt 8.3 har Veggli fjell Vann- og Avløpsselskap AS krav om å overvåke hvordan utslipp fra virksomheten påvirker vannforekomster og dokumentere om utslippene medfører forringelse eller at miljømål ikke nås. Overvåkingsprogrammet skal følge anbefalinger gitt i gjeldende versjon av veilederen *Klassifisering av miljøtilstand i vann* (02:2018). Vurdering av resultatene fra resipientundersøkelser etter vannforskriften skal sendes Statsforvalteren innen 1. mars året etter at undersøkelsen er gjennomført, som en del av årsrapporteringen, jf. punkt 8.4. Alle overvåkingsdata skal registreres i databasen Vannmiljø, jf. punkt 8.5.

Selskapet har også krav i tillatelsens punkt 8.2 om å overvåke mulige miljøeffekter av utslipp fra vesentlige overløp fra avløpsnett til berørte vannforekomster i henhold til et overvåkingsprogram. Overvåkingen skal være risikobasert følge prinsippene i veileder TA-1890/2005 eller en oppdatert versjon av denne. Overvåkingen skal gjennomføres med et intervall på 3 år og samordnes så langt det er mulig med overvåkingen etter vannforskriften. Selskapet må ut fra en miljørisikovurdering selv vurdere hva som er «overløp med en utslippsstørrelse av miljømessig betydning», og om det er behov for ytterligere prøvepunkter for å dokumentere kravene i tillatelsens punkt 8.2 og 8.3. Resultater fra overvåkingen etter forurensningsforskriften skal drøftes og presenteres for forurensningsmyndighetene som en del av påfølgende kalenderårs årsrapportering, jf. punkt 8.4.

Vi ser at rapporteringen for 2025 ikke inkluderer dokumentasjon fra overvåkingen etter vannforskriften (punkt 8.3). Selskapet leverte heller ikke dokumentasjon på dette i fjor. I vår tilbakemelding på egenkontrollrapporten for 2024 påpekte vi at selskapet måtte huske å gjøre dette

til neste år. Siden Veggli fjell Vann- og Avløps selskap AS ikke har sendt inn dokumentasjon på dette i år heller, er det å regne som et avvik fra tillatelsens punkt 8.4.

Vi kan heller ikke se at selskapet har levert dokumentasjon fra overvåking etter forurensningsforskriften (punkt 8.2). Vi påpeker at det er selskapets ansvar å sørge for at dokumentasjon i henhold til tillatelsens punkt 8.4 sendes inn innen 1. mars. Vi understreker at dersom dette ikke sendes inn innen 1. mars ved neste års rapportering, vil det gis avvik på dette.

Konklusjon

Veggli fjell Vann- og Avløps selskap AS har avvik fra krav i tillatelsen i rapporteringsåret 2025. Dette skyldes at det ikke tas akkrediterte prøver av avløpsvannet ved Veggli fjell avløpsrenseanlegg, samt at selskapet ikke har levert rapport med vurdering av resultater fra resipientovervåking etter vannforskriften. Videre er selskapet også i brudd med forurensningsforskriften § 14-4, da Svartli avløpsrenseanlegg mangler tillatelse etter kapittel 14.

Statsforvalteren vil sende et eget brev til Rollag kommune og be om avklaring på hvilken tettbebyggelse som Svartli avløpsrenseanlegg tilhører, og om tettbebyggelsen er regulert etter kapittel 13 eller 14 i forurensningsforskriften.

Utover ovennevnte kommentarer, tar vi egenkontrollrapportene og årsrapporten for 2025 til etterretning.

For oppdatert informasjon om rapporteringskrav og metode viser vi til veileder for egenkontrollrapporteringen for avløp, som er tilgjengelig på:

<https://www.miljodirektoratet.no/skjema/avlop-rapportering/>

Rapporteringsskjema for 2026 vil være tilgjengelig for utfylling via Altinn fra februar 2027. Vi minner om at årsrapportering til Statsforvalteren skal legges som vedlegg i Altinn. Skjema for årsrapportering heter «Avløp – årlig rapportering» og finnes i vårt skjemabibliotek:

<https://www.statsforvalteren.no/nn/ostfold-buskerud-oslo-og-akershus/skjema-og-tjenester/>

Egenkontrollrapportens data om årlige utslipp for avløpsanlegg vil bli lagt ut på nettstedet Norske Utslipp i juni 2026. Se <https://www.norskeutslipp.no/no/Avlopsanlegg/?SectorID=100>

Gebyr for saksbehandlingen

Vi gjør oppmerksom på at det vil bli krevd gebyr for saksbehandling av egenkontrollrapportene, med hjemmel i forurensningsforskriften § 39-5 *Gebyr for arbeid med egenkontrollrapporter*, som ble tatt inn i forskriften i 2023. Gebyret er på 5 300 kroner per egenkontrollrapport. I dette brevet har vi gitt en samlet tilbakemelding på to egenkontrollrapporter. Gebyret vil derfor utgjøre 10 600 kroner.

Miljødirektoratet ettersender faktura.

Med hilsen

Mabel Katrine Seland Trovum
fagleder
Klima- og miljøvernavdelingen

Torbjørn Raugstad
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

ROLLAG KOMMUNE

Vrågåvegen 10

3626

ROLLAG